ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การยอมรับของเกษตรกรต่อการส่งเสริมการปลูกผักและไม้ดอกของโครงการหลวงอินทนนท์ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางสาวสุพรพรรณ์ ไชยเฉพาะ

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

รองศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ชัย พัฒนพงศา	ประธานกรรมการ
อาจารย์ รำไพพรรณ อภิชาติพงศ์ชัย	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วราภา คุณาพร	กรรมการ
อาจารย์ ดร.วรทัศน์ อินทรัคคัมพร	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ของโครงการหลวง และศึกษาถึงการยอมรับของเกษตรกรต่อการส่งเสริมการปลูกผักและไม้ดอก ของโครงการหลวงอินทนนท์

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเข้าไปอยู่ในชุมชนเป็นระยะเวลา 2 เดือนทำการเก็บข้อมูล ทั้งข้อมูลในเชิงคุณภาพ คือการสัมภาษณ์จากแหล่งข้อมูลหรือบุคคลที่เป็นผู้ที่รู้เรื่องนั้น ๆ ดี (Key Informant Interview) เช่น ผู้ใหญ่บ้าน ผู้อาวุโสในหมู่บ้าน และการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม (Participant Observation) และข้อมูลในเชิงปริมาณโดยวิธีการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ กับจำนวนประชากรที่ศึกษา 112 ราย

ผลการศึกษา พบว่า ประชากรที่ทำการศึกษานับถือศาสนาพุทธและคริสต์ (ร้อยละ 43.8 และ56.2 ตามลำดับ) เป็นชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง และเผ่าม้ง (ร้อยละ 69.6 และ 30.4) หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นชาย (มากกว่า 9 ใน 10) มีอายุเฉลี่ย 41 ปี ไม่ได้รับการศึกษาถึงร้อยละ 65.2และส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งทางสังคม อย่างเป็นทางการ(มากกว่า 2 ใน 3)

เกษตรกรมีขนาดพื้นที่ถือครองเฉลี่ย11.29ไร่/ครอบครัว ส่วนใหญ่มีแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือนเฉลี่ย 3 คน (มากกว่า 3 ใน 4) มีการติดต่อกับจังหวัดและอำเภอ เฉลี่ย 42 ครั้ง/ปี และมีการได้รับข่าวสารจากวิทยุ โทรทัศน์ และสิ่งพิมพ์ (เฉลี่ย 12 ครั้ง/เดือน เฉลี่ย 7 ครั้ง/เดือน และเฉลี่ย 8 ครั้ง/ปี ตามลำดับ)

ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการส่งเสริมการปลูกผักและไม้ดอก คือ ระดับการศึกษา และการได้รับข่าวสาร

ของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร ส่วนตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์ คือ อายุของหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร ขนาดพื้นที่ถือครอง แรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน และการติดต่อกับจังหวัดและอำเภอ

ผลการศึกษาเปรียบเทียบการยอมรับของเกษตรกรต่อการส่งเสริมการปลูกผักและไม้ดอกระหว่างเกษตรกรชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงและเผ่าม้ง ด้วยค่า t - test พบว่า เกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง และ เกษตรกรชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงมีการยอมรับที่แตกต่างกัน

สำหรับเกษตรกรผู้นับถือศาสนาพุทธและคริสต์มีการยอมรับที่ไม่แตกต่างกัน และการมีหรือไม่มีตำแหน่งทางสังคมก็มีการยอมรับที่ไม่แตกต่างกันด้วย

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยครั้งนี้ คือ ทางโครงการหลวงควรจะสนับสนุน และช่วยเหลือเกษตรกรที่ปลูกผักมากขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันเกษตรกรที่ปลูกผักมีรายได้ต่ำกว่าเกษตรกรที่ปลูกไม้ดอกมาก และควรจัดให้มีการฝึกอบรม และดูงานอย่างต่อเนื่อง แก่เกษตรกรที่อายุระหว่าง 20 – 30 ปีที่ได้รับการศึกษา เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ และทักษะทางด้านการเกษตรเพิ่มขึ้น

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University

Independent Study Title: Farmers' Adoption of Vegetable and Flower Growing Promotion of Inthanon Royal Project, Chom Thong District, Chiang Mai Province.

Author: Ms. Supornphan Chaichapor

M.S. (Agriculture): Agricultural Extension

Examining Committee :

Assoc. Prof. Dr. Narinchai Patanapongsa — Chairman

Lecturer Rampaipan Apichatpongchai — Member

Asst.Prof. Warapa Kunaporn — Member

Lecturer Dr. Waliratat Intaruccomporn — Member

Abstract

The objectives of this research were to study socio – economic backgrounds of farmers and farmers' adoption of vegetable and flower growing promotion of Inthanon Royal Project.

The researcher stayed in the village for 2 months to collected data. The data were divided into 2 groups (1) qualitative data by using Key Informant Interview such as : the village headman and the elder people in the village and by participating observation and (2) quantitative data by the use of interview form with 112 villagers. The result can be concluded as follows :

The sample are Christian (56.2%) and Buddhists (43.8%) . They are Karen (69.6%) and Hmong (30.4%). Most of the head of households are men. The average age of them was 41 years . The majority of them have no formal education.

Their farm size was 11.29 rai , the average number of family number was 3 and average cosmopolite was 42 times per year. They listen to the radio , watching to the television and read written media average 12 , 7 times per month and 8 times per year, respectively.

The hypothesis testing by using Pearson Product Moment Correlation Coefficient found that educational attainment and media explosure were correlated

with the adoption of vegetable and flower as promoted by the Inthanon Royal Project.

And when using t – test found the Hmong adopted the promotion of vegetable and flower growing than the Karen.

The researcher has the following suggestions : (1) the project should support those who grow vegetable more than other crops due to its low benefit , (2) for those who has some education attainment at the age of 20 – 30 should set more training and study tour for them because the study found that education and adoption was very much related.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Chiang Mai University